

lagde særlig Mærke til, og det var, at Socialdemokratiet ikke er et Folkeparti, men et Klasseparti. Han sagde yderligere, at dette Parti ikke lægger særlig Vægt paa det hele Legemes Tarv, men lægger Vægt paa at fremhjelpe de enkelte Lemmer. Saa slog han lidt om og erkendte, at „ikke mindst de smaa i Samfundet trænge mest til Støtte” — det er hans egne Ord, jeg citerer —; men han faldt saa tilbage igen til det gamle og sagde: de Herrer føle, at det er Klassekampen, der skal rejses. Naar jeg kalder dette en forvirret Udtalelse, er det, fordi Klassekampen har eksisteret i vort Samfund, saa længe der har været Klasser, altsaa omtrent saa længe Samfundet har eksisteret, for der har været Klasser, saa længe Historien kender Samfundet. Denne Klassekamp er bleven skærpet betydeligt ved Næringsfriheden og ved den kapitalistiske Produktionsmaade. Den rejses altsaa ikke af Socialdemokraterne, og den er ikke rejst af Socialdemokratiet, der er af yngre Dato end den. Men Socialdemokraterne søge at organisere dem, der ligge under i denne Klassekamp, til at blive en Magt, jævnbyrdig med dem, der have Overtaget i Kampen. Det er Socialdemokratiets Opgave, og det synes, at det ærede Medlem, der taler om de smaa i Samfundet, meget godt har Forstaaelsen deraf, for han vil vel ikke sige, at der ikke var smaa i Samfundet, forinden Socialdemokratiet kom til Stede. De smaa i Samfundet, som han taler om, ere netop dem, der ere besejrede, dem, der ere komne til at ligge under i Klassekampen, og naar vi tage os særlig af dem og søge at bringe dem op til Jævnbyrdighed med de øvrige Samfundsklasser, turde det være i hele Samfundets Interesse. Man plejer jo at sige, at naar et enkelt Lem af et Legeme lider, lider det hele Legeme, og det er altsaa i god Overensstemmelse med det hele Legemes Interesse, at man hjælper et Lem, som er i Klemme, som er trykket ned, som er i Lænker. Det er det, vi gøre, og det er meningsløst at sige, at vor Opgave er et Klassepartis og ikke et Folkepartis Opgave. Det er netop en Opgave, som, naar det lykkes at gennemføre den, vil føre til Harmoni i Samfundet, til Klassernes Ophevelse, og det er derfor i Virkeligheden en udmærket Opgave for et Folkeparti. Jeg synes, at det ærede Medlem ved sine Udtalelser stempler sig selv som Forvirringens og Ensidighedens Repræsentant paa dette Omraade.

Det samme ærede Medlem udtalte, at Socialdemokraterne sikkert nok à la Poly-

phem, mente han, vilde forsikre Husmændene om, at de skulde blive de sidste, Socialdemokraterne vilde æde. Jeg kunde i denne Forbindelse have Lyst til at spørge det ærede Medlem, om han mener, Husmændene ville blive en saa fed Bid, at Socialdemokraterne skulde have Lyst til at æde dem. Det er en bekendt Ting, at Socialdemokraterne ikke blot ere Socialister, men ogsaa Demokrater og ønske Folkestyre, og at vi derfor ikke tænke paa at gennemføre noget af vore Principper, førend vi have et Flertal dertil. Og skal det lykkes, er det utvivlsomt, at af dette Flertal ville Husmændene komme til at levere et større Kontingent. Hvis det ærede Medlem havde Ret i sin Betragtning, skulde Husmændene altsaa blive saa kannibalske, at de gav sig til at æde sig selv. Det, tror jeg dog, ligger lidt fjernt ude.

Fra Regeringspartiets Side er det blevet hævdet, at en Ændring af Forfatningen skal ske i to Tempi. Dette er et mærkværdigt Udtryk, hentet fra Musikken. „Tempo” er en Hastighedsbetegnelse, og man maatte da spørge om, hvad Meningen er. Skal det først gaa i adagio for saa at gaa over i presto, eller skal det være omvendt? Nu er det sagtens slet ikke Meningen virkelig at anvende de to Tempi. Formodentlig er det Meningen, at Ændringen skal gennemføres i to Afsnit. Hvorfor, kan der være Grund til at spørge, skal det ske i to Afsnit? Skulde det paa den Maade kunne gaa lettere? Ja, det vil sikkert gaa lettere, hvis man først tager det, som Højre har Interesse i, at faa gennemført, og lader Landstingets Demokratisering blive liggende. Men jeg vil tillade mig at spørge, hvorledes det saa skulde lykkes at faa Højre med til at demokratisere Landstinget bagefter. Viser Historien os nogen Villie hos Højre til at gaa imod den privilegerede Valgret? Hvis den gør det, kunde der være nogen Grund til at tro, at det vilde lykkes. Men jeg har ikke kunnet finde noget saadant, og jeg tror derfor, det vil være klogt, at man ikke slipper sig af Hænde det, som Højre ønsker, forinden man faar afgjort med Højre, hvad der skal erlægges som Betaling, forinden man er klar over, hvad der skal opnaas derfor, for hvis man gør det, turde det være, at Vælgerne kom til den Anskuelse, at Regeringspartiets Kærlighed til en virkelig demokratisk Reform af vor Forfatning ikke er større end den Kærlighed til den almindelige Valgret, der gav sig Udslag i, at man ikke vilde modtage Stemmer for at bringe Højre i Mindretal i Landstinget.